

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΔΣ65701122020

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Ε.Δ.Ε.
της 1^{ης} Δεκεμβρίου 2020

Στην Αθήνα σήμερα, 1 Δεκεμβρίου 2020, ημέρα Τρίτη και ώρα 11:00, συνήλθε, κατά τα προβλεπόμενα στις από 11 Μαρτίου 2020 (Α' 55) και 14 Μαρτίου 2020 (Α' 64) Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, τις, σε εφαρμογή αυτών, εγκυκλίου και τον Κανονισμό Λειτουργίας του Δ.Σ. της ΚΕΔΕ, σε συνεδρίαση, διά τηλεδιάσκεψης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Κ.Ε.Δ.Ε., ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, κ. Δημητρίου Παπαστεργίου, Δημάρχου Τρικκαίων και υπό την προεδρία του.

Κατά τη συνεδρίαση παρέστησαν οι Δήμαρχοι: Αναστασιάδης Φίλιππος Παγγαίου, Αποστολόπουλος Ηλίας Παπάγου-Χολαργού, Ερωτόκριτος Μιχαήλ Ηρωικής Νήσου Κάσου, Ιωακειμίδης Γεώργιος Νίκαιας-Αγ. Ιωάννη Ρέντη, Κακαλή Μαρία Αγίου Ευστρατίου, Καλογιάννης Απόστολος Λαρισσαίων, Κάρναβος Δημήτριος Καλλιθέας, Κουκάς Κωνσταντίνος Μυκόνου, Κουκοδήμος Κωνσταντίνος Κατερίνης, Κυρίζογλου Λάζαρος Αμπελοκήπων-Μενεμένης, Κωνσταντέλλος Γρηγόριος Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης, Λυμπέρης Ιωάννης Ήλιδας, Μελετίου Νικόλαος Ασπροπύργου, Παπαναστασίου Γιώργος Αγρινίου, Τσιρογιάννης Χρήστος Αρταίων, Υδραίου Μερώπη-Σπυριδούλα Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων, Χρυσάφης Αλέξανδρος Σερρών και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι: Δημαρχόπουλος Χαράλαμπος Ξάνθης, Καφαντάρης Δημήτριος Πύλου-Νέστορος, Μαυραγάνης Αλέξιος Βριλλησίων, Μουράτογλου Ιωάννης Έδεσσας, Μπαρμπάκος Ευάγγελος Καλλιθέας, Μπίρμπας Δημήτριος Αιγάλεω, Τεντόμας Χρήστος Αθηναίων, Τσιάμης Ιωάννης Ορχομενού, Τσιαντής Δημήτριος Λίμνης Πλαστήρα, Τσιμπανάκος Δημήτριος Βόλου.

Απόντες οι Δήμαρχοι: Μαλούτας Λάζαρος Κοζάνης, Μπακογιάννης Κώστας Αθηναίων και ο Δημοτικός Σύμβουλος Δομοκού Τζιαχρήστας Δημήτριος.

Στη συνεδρίαση, επίσης, παρευρίσκονται ο κ. Π. Ζυγούρης, Νομικός Σύμβουλος της ΚΕΔΕ και η κα Θ. Αλεξίου, Δικηγόρος της ΚΕΔΕ.

Αφού διαπιστώθηκε η απαρτία του Σώματος και γενομένης συζητήσεως, πάρθηκε η παρακάτω απόφαση:

Απόφαση 657^η

ΘΕΜΑ: Παρατηρήσεις επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο: «Προώθηση της Ανακύκλωσης – Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα (ΕΕ L 150/109) και 2018/852 της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 94/62/ΕΚ για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (ΕΕ L 150/141)».

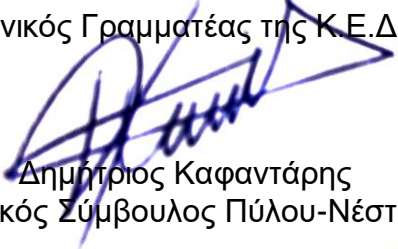
Το Διοικητικό Συμβούλιο αφού άκουσε εισήγηση από τον Πρόεδρο της

Επιτροπής Ενέργειας, Περιβάλλοντος και Διαχείρισης Απορριμμάτων, κ. Γ. Παπαναστασίου, σχετικά με το ανωτέρω σχέδιο νόμου, ύστερα από διαλογική συζήτηση,

Αποφασίζει ομόφωνα

Εγκρίνει τις Προτάσεις επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο: «Πρώθηση της Ανακύκλωσης – Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/EK για τα απόβλητα (ΕΕ L 150/109) και 2018/852 της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 94/62/EK για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (ΕΕ L 150/141)», οι οποίες επισυνάπτονται.

.....
ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Ο Γενικός Γραμματέας της Κ.Ε.Δ.Ε.

Δημήτριος Καφαντάρης
Δημοτικός Σύμβουλος Πύλου-Νέστορος

Ο Γενικός Διευθυντής της Κ.Ε.Δ.Ε.

Ιωάννης Καραγιάννης

**Προτάσεις επί του Σχεδίου Νόμου
του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας
«Πρώθηση της Ανακύκλωσης – Ενσωμάτωση των Οδηγιών
2018/851 της 30^{ης} Μαρτίου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας
2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα (ΕΕ L 150/109) και 2018/852 της 30^{ης}
Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 94/62/ΕΚ για τις
συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (ΕΕ L 150/141)»**

Ζητά την παράταση της διαβούλευσης γιατί το νομοσχέδιο έχει ιδιαίτερο βάρος για την λειτουργία των Δήμων με διατάξεις που δημιουργούν σημαντικές αλλαγές στην διαχείριση των απορριμμάτων και την ανακύκλωση.

Ζητά την υλοποίηση της στοχοθέτησης για μετά από 2 χρόνια ώστε να είναι έτοιμοι οι Δήμοι χρηματοδοτικά αλλά και με το ανάλογο προσωπικό για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Ως αρχική γενική διαπίστωση που απορρέει συνολικά από το Σχέδιο Νόμου είναι οι φιλόδοξοι στόχοι που τίθενται στη διαχείριση των αποβλήτων και ειδικότερα και στην ανακύκλωση, το βάρος της υλοποίησης των οποίων επωμίζονται αποκλειστικά οι Δήμοι και όχι με πνεύμα αναγνώρισης της υπέρμετρης προσπάθειάς τους, αλλά με διατάξεις τιμωρικές γι' αυτούς (εφόσον δεν πετυχαίνουν τους ανάλογους στόχους).

Το Σχέδιο Νόμου παρουσιάζει θετικά στοιχεία και οι τομές, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η θέσπιση του συστήματος "Πληρώνω όσο Πετάω", η ανάδειξη της διευρυμένης ευθύνης παραγωγού, ο περιορισμός των παραγόμενων αποβλήτων από τα τρόφιμα με τα εργαλεία της απαλλαγής από ΦΠΑ και της μείωσης φόρων, η μείωση του ΦΠΑ στη διαχείριση των απορριμμάτων και στην κυκλική οικονομία, η προώθηση της χωριστής συλλογής και ανακύκλωσης στις σχολικές μονάδες, κ.ά.

Ειδικότερα:

ΑΡΘΡΟ 4: Διευκρινίζεται ότι συμφωνούμε υπερθεματίζοντας ότι η ορθή διαχείριση των αποβλήτων αφορά κατά κύριο λόγο την προστασία του περιβάλλοντος και τη διασφάλιση της ανθρώπινης υγείας.

ΑΡΘΡΟ 5: Το νέο αυτό Σύστημα δημιουργεί ένα νέο πλαίσιο με το οποίο οι Δήμοι θα μπορούν να διαμορφώνουν τα δημοτικά τους τέλη, ανάλογα με πόσα απόβλητα παράγει ο κάθε δημότης, αλλά και ανάλογα με πόσα από αυτά ανακυκλώνει - και όχι βάσει των τετραγωνικών του ακινήτου του όπως ίσχυε μέχρι σήμερα. Επί της αρχής είμαστε σύμφωνοι με το εν λόγω σύστημα, διατυπώνουμε ωστόσο τις επιφυλάξεις μας για τις δυσκολίες και τα προβλήματα του τρόπου και της ορθής εφαρμογής του εν λόγω Συστήματος.

ΑΡΘΡΟ 11: Οι διατάξεις του συγκεκριμένου Άρθρου μας βρίσκουν σύμφωνους.

ΑΡΘΡΟ 20: Ορίζεται ότι το κόστος διαχείρισης των προσμίξεων (υπόλειμμα) από τα ΚΔΑΥ, συμπεριλαμβανομένου του κόστους επεξεργασίας τους προς παραγωγή απορριμματογενούς καυσίμου, όπου απαιτείται, καθώς και του κόστους διάθεσης, βαρύνει τους ΟΤΑ Α' βαθμού

αναλογικά με τις προσμίξεις που τους αντιστοιχούν, και έως το ανώτερο ποσό των τριάντα πέντε ευρώ (35 €) ανά τόνο.

Η διάταξη αυτή **ΔΕΝ** μας βρίσκει σύμφωνους, καθότι: α) δεν τεκμαίρεται από πουθενά πως προέκυψε το κόστος των 35 €/ ανά τόνο, β) δεν τεκμαίρεται από πουθενά γιατί οι ΟΤΑ Α' Βαθμού επωμίζονται μόνον αυτοί το κόστος και γιατί οι ενεργοβόρες βιομηχανίες ή οι Μονάδες Ενεργειακής Αξιοποίησης δεν θα πληρώνουν για το απορριματογενές καύσιμο που θα τους διατίθεται, και γ) που θα διατίθενται οι χρηματικοί πόροι που θα συλλέγονται από την εν λόγω διαδικασία.

ΑΡΘΡΟ 23: Βάσει του γεγονότος ότι για το 2020 υπολείπεται ακόμη 1 μήνας θα πρέπει να αναθεωρηθεί η στοχοθεσία του ως άνω σημείου α) από το 2020 στο π.χ. 2022.

ΑΡΘΡΟ 25: Οι διατάξεις του συγκεκριμένου άρθρου μας βρίσκουν σύμφωνους, όπως επίσης και η διάταξη που ορίζει τους Δήμους αρμόδιους για την συλλογή των προαναφερθέντων αποβλήτων. Προτείνεται, τέλος, η τοποθέτηση εξοπλισμού χωριστής συλλογής αποβλήτων να συνοδεύεται και από προγράμματα/ δράσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ενημέρωσης των μαθητών γύρω από τα οφέλη της χωριστής συλλογής και τις αρχές της κυκλικής οικονομίας.

ΑΡΘΡΟ 26: Απαιτείται η επαναξιολόγηση συγκεκριμένων προδιαγραφών που αναφέρονται για τα Πράσινα Σημεία, οι οποίες αναμένεται να δημιουργήσουν θέματα στην εγκατάσταση και ιδιαίτερα στην αποτελεσματική λειτουργία τους (ενδεικτικά αναφέρεται ο περιορισμός της συνολικής επιφάνειας των κτισμάτων ο οποίος δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα 50 τ.μ.).

Προτείνουμε, να ενσωματωθεί η διατύπωση που έγινε από το Δήμο Καλαμαριάς, στο Παράρτημα VI, της σελ. 62 του Νομοσχεδίου. Συγκεκριμένα, στις αναφορές που γίνονται για τα Πράσινα Σημεία, στην παράγραφο «Α) Χωροθέτηση» να προστεθεί εδάφιο 6. ως εξής:

«6. Σε περιπτώσεις όπου εντός των διοικητικών ορίων των ΟΤΑ Α' Βαθμού δεν υπάρχουν γήπεδα με κατάλληλες χρήσεις γης (κοινωνικές λειτουργίες) για την κατασκευή Πράσινων Σημείων και προκειμένου να καταστεί εφικτή η συμμόρφωση με τις επιταγές της ΕΕ για την άμεση κατασκευή και λειτουργία Πράσινων Σημείων, η οικεία υπηρεσία δόμησης μπορεί να προβαίνει σε αλλαγή της χρήσης μεμονωμένου γηπέδου και τόσο το Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, όσο και του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας να την εγκρίνουν άμεσα και με συνοπτικές διαδικασίες κατά παρέκκλιση του π.δ. 59/2018 (Α' 114), των κειμένων πολεοδομικών διατάξεων και των κατευθύνσεων του ΓΠΣ».

ΑΡΘΡΟ 28: Επί των συγκεκριμένων διατάξεων διατυπώνουμε τις επιφυλάξεις μας ως προς τον τρόπο που θα λειτουργήσει η εν λόγω διαδικασία. Επίσης, η προαναφερθείσα Υπεύθυνη Δήλωση θα επαρκεί ή θα απαιτείται περαιτέρω έλεγχος των ως άνω προϊόντων ως προς τη μη καταλληλότητά τους ως προς την πώληση ή αξιοποίηση; Και αν απαιτείται η διενέργεια ελέγχου με ποια κριτήρια αυτή θα πραγματοποιείται και από ποια Υπηρεσία;

ΑΡΘΡΟ 31: Διατυπώνονται διατάξεις με τη δημιουργία δικτύου Μονάδων Ενεργειακής Αξιοποίησης των Αποβλήτων. Μάλιστα διατυπώνεται ότι οι διαδικασίες εκπόνησης ή ανάθεσης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών υπηρεσιών, όπως και χωροθέτησης, δημοπράτησης, κατασκευής και λειτουργίας των μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης αποβλήτων, καθώς και ο συντονισμός και η εποπτεία υλοποίησης αυτών υπάγονται στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. **Οι διατάξεις αυτές μας βρίσκουν παντελώς αντίθετους. Καθιστούν δε την εν λόγω προσέγγισή τους δεόντως προσβλητική για το θεσμό του Α' Βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η αρμοδιότητα της διαχείρισης των αποβλήτων είναι αμιγώς τοπική υπόθεση και αφορά αποκλειστικά τους Δήμους. Κάθε διαφορετική νομοθέτηση επί του συγκεκριμένου θέματος καθίσταται αντισυνταγματική. Η Κεντρική Διοίκηση (Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας) θα πρέπει να διατηρήσει μόνον έναν συντονιστικό ρόλο.**

Συμπληρωματικά με τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω θα πρέπει να γίνει ευρέως αποδεκτό ότι οι Δήμοι όλα αυτά τα χρόνια δεν επιτέλεσαν ποτέ ένα ρόλο απλού συλλέκτη αποβλήτων, αλλά κατείχαν πάντα ένα πρωταγωνιστικό και ουσιαστικό ρόλο στη διαχείριση των αποβλήτων, συμβάλλοντας σε καθημερινή βάση με όλες τις δυνάμεις τους και τα μέσα που διέθεταν στη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος και στην ανθρώπινη υγεία. Στο ίδιο πλαίσιο οι Δήμοι θα πρέπει να καταστούν οι αποκλειστικοί πρωταγωνιστές στη δημιουργία του δικτύου Μονάδων Ενεργειακής Αξιοποίησης των Αποβλήτων και αντιθέτως με όσα αναφέρονται στις διατάξεις του Νομοσχεδίου, το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας να συνεργαστεί με τους Δήμους κατά την χωροθέτηση των εν λόγω Μονάδων.

Εν κατακλείδι, και λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαχείριση των απορριμμάτων έχει εγγενή τοπικά χαρακτηριστικά, αλλά και το γεγονός ότι οι Δήμοι όλα αυτά τα χρόνια κατείχαν πάντα ένα πρωταγωνιστικό και ουσιαστικό ρόλο στη διαχείριση των αποβλήτων, συμβάλλοντας καθημερινά με όλες τις δυνάμεις τους και

τα μέσα που διέθεταν στη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος και στην ανθρώπινη υγεία, απαιτείται η εκ νέου διατύπωση των διατάξεων του συγκεκριμένου άρθρου υπό το πρίσμα οι Δήμοι να καταστούν αποκλειστικοί πρωταγωνιστές στην υλοποίηση των Μονάδων Ενεργειακής Αξιοποίησης των Αποβλήτων.

ΑΡΘΡΟ 32: Διατυπώνονται διατάξεις σχετικές με το τέλος ταφής. Συγκεκριμένα, από την 01.01.2021 εφαρμόζεται το τέλος ταφής για όλα τα απόβλητα που οδηγούνται σε ταφή, με ποσό 15 € ανά τόνο, κλιμακούμενο ετησίως κατά 5 € και έως τα 35 €, το 2025. Υπόχρεοι καταβολής του τέλους ταφής είναι οι Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α΄ βαθμού ή τα νομικά πρόσωπα που ανήκουν στους ΟΤΑ και ασκούν τις αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ του άρθρου 227 του ν. 4555/2018 (Α΄ 133) καθώς και νομικά πρόσωπα τα οποία λειτουργούν Χώρους Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ).

Το τέλος ταφής συνυπολογίζεται κατά την κατάρτιση του κανονισμού τιμολόγησης των ΦΟΔΣΑ, συμπεριλαμβάνεται στο ετήσιο κόστος διαχείρισής τους και κατανέμεται στο σύνολο των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, σύμφωνα με τον κανονισμό τιμολόγησης. Στις περιπτώσεις Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού ή των νομικών προσώπων αυτών που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν.4555/2018, το ποσό των παρ. 2 και 3 συμπεριλαμβάνεται στους προϋπολογισμούς αυτών.

Για την καταβολή του τέλους ταφής της παρ. 1 ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον τα εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη των διοικητικών συμβουλίων των υπόχρεων της παρ. 1 και, στις περιπτώσεις Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 4555/2018, η Οικονομική Επιτροπή και ο Δήμαρχος.

Όσον αφορά στο τέλος ταφής, ναι μεν αποτελεί ένα μέσο αποτροπής από την ταφή των αποβλήτων, από την άλλη όμως έρχεται να επιβαρύνει τους Δήμους με ένα κόστος και μία ευθύνη που δεν τους αναλογεί. Επίσης, αξίζει να επισημανθεί ότι οι διαρκείς αλλαγές στην τιμή του τέλους ταφής, αλλά και το σε ποια απόβλητα θα επιβάλλεται, δημιουργεί ένα πλαίσιο ασαφές και μη σταθερό με ότι αυτό συνεπάγεται (* η τιμή για την ταφή συγκεκριμένων αποβλήτων που δεν θα γινόταν προεργασία ξεκίνησε με 35 €/τόνο, σήμερα ισχύει η τιμή των 10 €/τόνο ως περιβαλλοντική εισφορά όχι για όλα τα απόβλητα αλλά για εκείνα που οδηγούνται σε ταφή και με το Σχέδιο Νόμου επιβάλλεται τιμή από 5 έως 35 €/τόνο ακόμη και για το υπόλειμμα επεξεργασίας).

Όπως αναφέρεται και στην πορεία της παρούσας Εισήγησης (που σχολιάζονται οι διατάξεις του Άρθρου 51 που αναφέρονται σε χρηματικές κυρώσεις) οι Δήμοι φέρουν το κύριο βάρος προώθησης

της κυκλικής οικονομίας στις κοινωνίες και συνολικά στη Χώρα. Οι ίδιοι επιφορτίζονται επίσης με το βάρος να φέρουν εις πέρας τους εμπροσθοβαρείς στόχους που τέθηκαν με τον νέο Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Αποβλήτων 2020-2030. Όλη αυτή η προσπάθεια θα πρέπει να δομηθεί εξ αρχής, στη βάση του νέου ΕΣΔΑ 2020-2030 και των νεότερων διατάξεων που προβλέπονται στα πρόσφατα Νομοσχέδια και που αλλάζουν τα δεδομένα στη διαχείριση των αποβλήτων. Σε όλη αυτή την προσπάθεια αν συμπεριληφθούν οι αντιξοότητες που έχουν δημιουργηθεί με την πανδημία Covid-19, το κύριο βάρος της διαχείρισης του οποίου έχουν αναλάβει οι Δήμοι, καθώς και οι ολοένα αυξανόμενες ανάγκες των Δήμων σε εξοπλισμό και Ανθρώπους, καθίσταται σαφές ότι οι απαιτήσεις έχουν αυξηθεί εκθετικά και είναι αντιστρόφως ανάλογες του χρόνου που δίνεται για την προσαρμογή και των πόρων που απαιτούνται για την άμεση υλοποίηση.

Με βάση τα παραπάνω, μας βρίσκουν σύμφωνους οι θέσεις της ΠΕΔ Στερεάς Ελλάδας, ότι απαιτείται να αποσυρθεί η πρόβλεψη επιβολής τέλους ταφής για τους Δήμους, τουλάχιστον μέχρι το πέρας της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου, ήτοι την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Σε αυτό το διάστημα των 3 ετών (2021-2023) η Πολιτεία οφείλει να συνδράμει τους Δήμους και να επιταχύνει τα απαιτούμενα έργα διαχείρισης αποβλήτων, ούτως ώστε να καταστεί δυνατόν μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό των αποβλήτων να οδηγούνται σε ταφή.

ΑΡΘΡΟ 36: Οι διατάξεις αυτές μας βρίσκουν κατ' αρχάς σύμφωνους. Δημιουργείται, ωστόσο, ένας προβληματισμός πως η εφαρμογή τους θα καταστεί αποτελεσματική και ουσιαστική από πλευράς προστασίας του περιβάλλοντος.

ΑΡΘΡΟ 51: Αναφορικά με τις ως άνω διατάξεις ισχύουν οι ίδιες θέσεις που διατυπώσαμε για το Άρθρο 32 του Νομοσχεδίου. Ειδικότερα, επισημαίνεται εκ νέου ότι οι Δήμοι φέρουν το κύριο βάρος προώθησης της κυκλικής οικονομίας στις κοινωνίες και συνολικά στη Χώρα. Οι ίδιοι επιφορτίζονται επίσης με το βάρος να φέρουν εις πέρας τους εμπροσθοβαρείς στόχους που τέθηκαν με τον νέο Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Αποβλήτων 2020-2030. Όλη αυτή η προσπάθεια θα πρέπει να δομηθεί εξ αρχής, στη βάση του νέου ΕΣΔΑ 2020-2030 και των νεότερων διατάξεων που προβλέπονται στα πρόσφατα Νομοσχέδια και που αλλάζουν τα δεδομένα στη διαχείριση των αποβλήτων. Σε όλη αυτή την προσπάθεια αν συμπεριληφθούν οι αντιξοότητες που έχουν δημιουργηθεί με την πανδημία Covid-19, το κύριο βάρος της διαχείρισης του οποίου έχουν αναλάβει οι Δήμοι,

καθώς και οι ολοένα αυξανόμενες ανάγκες των Δήμων σε εξοπλισμό και Ανθρώπους, καθίσταται σαφές ότι οι απαιτήσεις έχουν αυξηθεί εκθετικά και είναι αντιστρόφως ανάλογες του χρόνου που δίνεται για την προσαρμογή και των πόρων που απαιτούνται για την άμεση υλοποίηση.

Συμπληρωματικά με τα παραπάνω θα θέλαμε να προσθέσουμε ότι, από τις διατάξεις του εν λόγω Άρθρου δεν προβλέπεται τι πρόκειται να γίνει σε περιπτώσεις συνυπαιτιότητας. Επίσης, ποιος θα αποφασίζει π.χ. αν η μη συμμόρφωση με την νομοθεσία απορρέει από πράξη ή παράλειψη αποκλειστικά των ΟΤΑ ή Νομικών Προσώπων του;;

(Η ως άνω τοποθέτηση είναι γενικότερη και δεν περιορίζεται μόνο στο Άρθρο 51 και στις διατάξεις του για πρόστιμα, μιας και αναφορές για πρόστιμα περιλαμβάνονται και σε άλλα σημεία του Νομοσχεδίου, π.χ. στο Άρθρο 66).

ΑΡΘΡΟ 53: Συμπληρωματικά με τα παραπάνω θέλουμε να επισημάνουμε για ακόμη μια φορά ότι τα ζητήματα της διαχείρισης των απορριμμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης, αποτελούν αρμοδιότητα των Δήμων. Κάθε διαφορετική νομοθέτηση επί του συγκεκριμένου θέματος καθίσταται αντισυνταγματική και δεόντως υποτιμητική για τους Δήμους, που όλα αυτά τα χρόνια έχουν συμβάλλει με όλες τις δυνάμεις και τα μέσα που διαθέτουν για να διασφαλίσουν την προστασία του περιβάλλοντος και την ανθρώπινη υγεία. Η δε Κεντρική Διοίκηση θα πρέπει να έχει μόνον ένα συντονιστικό ρόλο και να συνεργάζεται άμεσα με τους Δήμους για όλα τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη διαχείριση των απορριμμάτων (π.χ. ανακύκλωση, χωροθέτηση και κατασκευή μονάδων επεξεργασίας απορριμμάτων, κ.ά.).

ΑΡΘΡΟ 64: Οι εν λόγω διατάξεις μας βρίσκουν κατ' αρχάς σύμφωνους.

ΑΡΘΡΟ 66: Προσδιορίζονται πάλι ζητήματα κυρώσεων στις περιπτώσεις που δεν εφαρμόζεται η χωριστή συλλογή αποβλήτων συσκευασίας, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται και πρόστιμο για τους Δήμους της τάξης των 7,5 €/τόνο σύμμεικτων συλλεχθέντων αποβλήτων. **Πρόκειται για ένα μεγάλο χρηματικό πρόστιμο που θα δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα.**

Συμπληρωματικά με τις ως άνω προτάσεις μας, διατυπώνουμε και τις θέσεις της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων (ΠΕΔ) Θεσσαλίας και του Δήμου Νισύρου οι οποίες μας βρίσκουν σύμφωνους:

ΠΕΔ Θεσσαλίας

1. Για την καθολική, επισταμένη και τελεσφόρα εφαρμογή του Νομοσχεδίου απαιτείται απασχόληση ανθρώπινου δυναμικού, εξειδικευμένου και με επάρκεια, μιας και η παρούσα σχετική στελέχωση των ΟΤΑ, που κατά κανόνα θα κληθούν να το υλοποιήσουν, αδυνατεί να ανταποκριθεί άμεσα και αυτόνομα στην υλοποίηση δράσεων και υποδομών. Στο πλαίσιο αυτό, διαφαίνεται τουλάχιστον απαιτητή η υποστήριξη των ΟΤΑ μέσω συνεργασιών ή προγραμματικών συμβάσεων με αρμόδιους φορείς, λ.χ. την ΕΕΤΑΑ ή τους ΦοΔΣΑ, μιας και ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη των Προγραμμάτων Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού αναδεικνύει την συνέργεια των ενδιαφερόμενων μερών.
2. Στο Νομοσχέδιο θα πρέπει να προβλεφθεί μια ιδιαίτερη μνεία και πιο ευαίσθητη προσέγγιση στους αγροτικούς κυρίως πεδινούς Δήμους που τους χαρακτηρίζει πολύ μεγάλη στρεμματική έκταση και αραιοκατοίκηση. Συνεπώς δεν θα πρέπει να υπάρχουν πληθυσμιακά ή εκτατικά όρια στον αριθμό και στη χωροθέτηση δορυφορικών σημείων συλλογής. Επίσης τα χρηματοδοτικά εργαλεία θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στην υλοποίηση υποδομών ή δράσεων διαχείρισης και όχι συλλογής προκειμένου να διασφαλίζεται η λειτουργικότητα και βιωσιμότητα όλων των Σχεδίων Διαχείρισης αποβλήτων.
3. Για την αποτελεσματική εφαρμογή του Νομοσχεδίου απαιτείται εντατική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών, με εστιασμένη δράση για ομάδες στόχους, λ.χ. εκπαιδευτική κοινότητα. Απαιτείται επίσης τεχνική υποστήριξη, αλλαγή αντίληψης φορέων και δημοτών, συνεχής ενημέρωση αλλά και ενεργή συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων.

Δήμος Νισύρου

1. Να υπάρξει άμεση εφαρμογή της ανταποδοτικότητας στους ενεργούς ανακυκλωτές – πολίτες των Δήμων. Παράλληλα, να υπάρξει ποσοτικοποίηση του αντιτίμου ανά ρεύμα αποβλήτων.
2. Για την άμεση εφαρμογή της ανταποδοτικότητας στους πολίτες να υιοθετηθούν μέτρα, όπως π.χ. η ειδική κάρτα ανακύκλωσης, η οποία δύναται να εκδίδεται από τους Δήμους με μία απλή αίτηση και να παρακολουθείται η επιτυχής ανακύκλωση μέσω ψηφιακής πλατφόρμας και εφαρμογών έξυπνων συσκευών.
3. Να εισαχθεί μάθημα Ανακύκλωσης σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες με βιωματικές ασκήσεις, παιχνίδια για μικρά παιδιά, αλλά και συμμετοχή στην έρευνα για μεγαλύτερους. Η περιβαλλοντική εκπαίδευση να είναι συμμετοχική και διαδραστική. Το σχολείο να ενημερώνει, να ευαισθητοποιεί να δημιουργεί οικολογική συνείδηση.

